

Студенти
от Технически университет – Габрово се срещнаха с колегите си от японския университет „Сейджо“

„Двете институции са в процес на подготовка на студентски обмен“

на стр. 2

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ИЗ ВЕСТНИК

брой 6 (92) декември 2022 г.

ISSN 1313-0870 НАСЛЕДНИК НА "СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА" И "ОГЛЕДАЛО" Разпространява се безплатно

„Най-важното за съвременния бизнес е човешкият ресурс“ -

заяви генералният мениджър на „Хитачи Енерджи България“
Андрея Броняра пред студенти
от Технически университет - Габрово

Заедно с генералния мениджър на „Хитачи Енерджи България“ ЕООД Андрея Броняра, тук бе и екипът му от отдел „Човешки ресурси“. Те представиха дейността и визията за развитие на компанията. Заедно със студентите от специалностите „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи“, „Промислена и автомобилна електроника“ и „Електроенергетика и електрообзавеждане“, интерес към срещата проявиха и преподаватели, които слушаха казаното с интерес.

Господин Броняра подчерта, че най-важното за съвременния бизнес е човешкият ресурс. „Хитачи Енерджи“ предлага отлични условия за работа, възможности за развитие и кариерен път в интернационална среда. Компанията инвестира в търсенето и задържането на таланти, като предлага и редица стажантски програми.

За да мотивира младите хора, господин Броняра сподели какво него лично го мотивира в работата му всеки ден и разказа интересни моменти от своя кариерен път - за предизвикателствата, през които е преминал, за да стигне до позицията „генерален мениджър“. Казаното предизвика много въпроси у присъстващите и в резултат на това срещата се превърна в оживена дискусия - студентите задаваха своите въпроси, а г-н Броняра прояви интерес към учебните дисциплини, които изучават. Голяма част от студентите останаха след събитието за личен разговор с г-н Броняра и екипа му, вдъхновени от чутото на срещата. Той покани всички да посетят базата на „Хитачи Енерджи България“ ЕООД в Севлиево.

Партньорството
между Технически
университет
- Габрово и
„Хитачи Енерджи
България“ ЕООД
бързо набира
скорост

на стр. 2

С цел запознаване с условията за кариерно развитие, Университетският кариерен център организира среща на „Хитачи Енерджи България“ ЕООД и „Подемкран“ АД със студенти от различни специалности на 15 ноември 2022 г. В Конферентната зала на Университетската библиотека студентите имаха възможността да чуят пряко от представителите на „Хитачи Енерджи България“ ЕООД и „Подемкран“ АД за дейността, която извършват, както и за възможностите за стаж, работа, сътрудничество и кариера.

На първата от срещите присъстваха студенти от Професионално направление 5.2 „Електротехника, електроника и автоматика“ - специалностите „Автоматика, роботика и компютърни управляващи системи“, „Промислена и автомобилна електроника“ и „Електроенергетика и електрообзавеждане“, а по-късно със световната компания се срещнаха и студентите от факултет „Машиностроене и уредостроене“.

Партньорство с бизнеса

Партньорството между Технически университет - Габрово и „Хитачи Енерджи България“ ЕООД бързо набира скорост

По инициатива на областния управител на Габрово Кристина Сидорова на 10 октомври 2022 г. управителите на „Хитачи Енерджи България“ ЕООД Андрея Броняра и Стефан Минчев, се срещнаха с ректора на Технически университет – Габрово проф. Илия Железаров. Цел на работното посещение бяха въпросите, свързани със задълбочаване на партньорството между двете институции и конкретизиране на съвместните инициативи и осъществяването им във времето, за което бе изготвен план-график.

в Техпарка на ТУ-Габрово

Проф. Илия Железаров в презентацията си постави акцент върху значимостта на Технически университет - Габрово за привличането и задържането на млади таланти в региона. „Партньорството с бизнеса е важна част в политиката на Университета да подготвя пълноценни бъдещи специалисти. Затова целта е студентите да видят възможностите за своята бъдеща реализация и перспективите за кариерно развитие на избраното работно място“ – каза проф. Железаров, като обобщил виждането си, че целите на двете институции имат много допирни точки, едната от които е инвестиции в младите кадри, а оттук и общ хоризонт за съвместни дейности.

Гостите разгледаха Технологичния парк на Технически университет – Габрово, като се запознаха с лабораториите и тяхното модерно оборудване.

Постигната бе договорка за конкретните стъпки на работа, която включва подготовка и участие в съвместни проекти, реализация на съвместно обучение, организира-

Андрея Броняра представи визията за бъдещото развитие на компанията, като подчерта, че основната цел на „Хитачи Енерджи България“ е да превърне град Севлиево и „Хитачи“ в подходяща среда, в която младите хора да се чувстват добре и знаят, че тук е мястото за тяхното достойно развитие.

не на дни на отворените врати в компанията, обмен на доказали се професионалисти и участието им в учебния процес, стажантски програми и подкрепа на студенти при разработване на дипломни тези и курсови задачи по теми, зададени от „Хитачи“.

Технически университет - Габрово планира да създаде специални места за местни и регионални компании в близост до Технологичния парк, в които да се реализира съвместна работа по конкретни проекти така, че бизнеспът да ползва научния потенциал на преподавателите и студентите.

Онлайн среща между приятели

Студенти от Технически университет – Габрово се срещнаха с колегите си от японския университет „Сейджо“

Вдъхновяваща, емоционална и колоритна среща между студентите от Университета „Сейджо“, Япония, и ТУ – Габрово прехвърли граници и разстояния, като създаде нови приятелства.

На 31 октомври 2022г. в 13.00 часа българско време (20.00 часа в Япония), 25 студенти от двата университета се срещнаха онлайн в платформата Zoom.

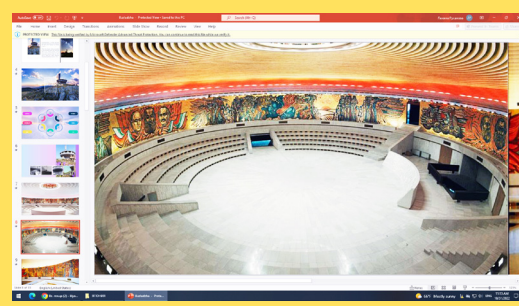
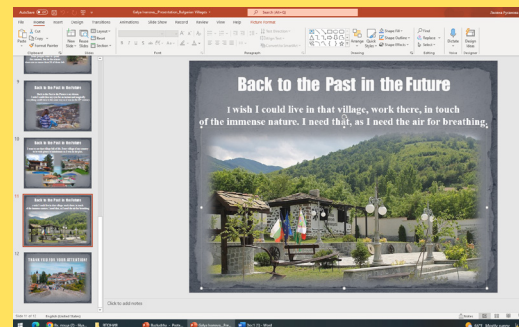
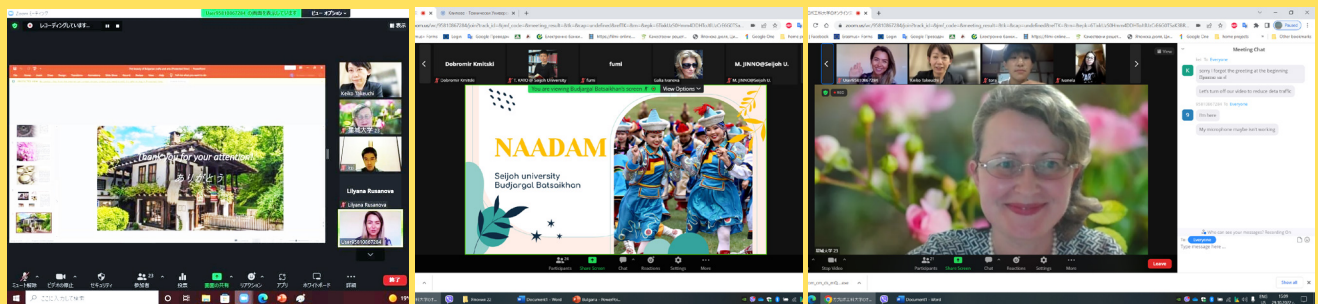
Срещата беше открита от проф. Такаки Ишида, ректор на университета „Сейджо“, Япония, който подчерта, че двете институции са в процес на подготовка на физически студентски обмен. Доцент Русанова поздрави проф. Ишида с избора му за Ректор на престижния японски университет, както и всички участници в събитието.

В онлайн платформата, 6-ма студенти от факултет „Стопански“ на Технически университет - Габрово, които се обучават в специалностите „Социални дейности“ и „Стопанско управление“, представиха прекрасни презентации за българската история, изкуство, традиции и

кухня. По този начин японските им колеги успяха да посетят, макар и виртуално, уникални български забележителности и да получат повече информация за България.

Ралица Баракова от специалност „Стопанско управление“ представи дома-паметник на вр. „Бузлуджа“ и със снимки показва уникалната му архитектура, в т.ч. и тържествената зала с оригиналната композиция с мозайка.

Добромир Комитски от специалност „Социални дейности“ посрещна, макар и виртуално, японските студенти в Габрово, като им разказа за града, забележителностите и събитията, които се случват. Галя Иванова, също от специалност „Социални дейности“, разказа за миналото на българското село чрез живописна презентация и сподели своите мечти за възстановяване на българските села. Изключително интересна презентация за българското изкуство, занаяти и традиции представи Милена Ненова от специалност „Социални дейности“, а нейната колежка Цветослава Атанасова представи традициите на един от най-важните християнски празници през зимата Йордановден. Японските студенти „опитаха“ типични български сладкиши, представени от Иванела Петрова от специалност „Социални дейности“.

Японските студенти също презентираха различни забележителности, любимите си видео игри, филми, типичната японска кухня. Чуждестранна студентка представи своята страна Монголия и нейните традиции.

По време на събитието студентите се включиха в кратък круиз с интересни въпроси за България и Япония.

След презентациите студентите от двата университета размениха контакти и споделиха информация за обучението си.

Професионална реализация и кариера

13-то издание на Националния форум „Дни на кариерата – ИТ, комуникации и аутсорсинг“ привлече интереса на студентите и стана фокус на въпросите за тяхното професионално бъдеще

Габрово бе последният академичен град, където на 25 октомври 2022 г. се проведе най-мащабното кариерно събитие в страната „Национални дни на кариерата“. Технически университет - Габрово за тринадесети път бе партньор и домакин на „Дни на кариерата - ИТ, комуникации и аутсорсинг“. Десетки компании участваха в неговите издания по-рано в София, Пловдив и Варна, като в Габрово участваха 11 водещи компании, в това число и местни: „СТЕМО“ ООД - занимава се с компютърни системи и софтуер, „Цератицит България“ АД – развива развойна и производствена дейност за металорежещи, дървообработващи и специализирани инструменти и нестандартно оборудване, „Житачи Енерджи България“ ЕООД – световен технологичен лидер, който развива устойчиво енергийно бъдеще за всички.

Студентите се запознаха и с лидери в проектирането и дизайна на микроелектроника, магнитните сензори, битовата електроника, като: TSD Group, „Мелън“ АД,

Дните на кариерата в Габрово откри ректорът на ТУ - Габрово проф. Илия Железаров. В словото си той подчерта: „Подобно събитие е силен мотивиращ фактор за кариерното развитие на младите хора“. Професорът насърчи студентите да използват пълноценно предоставената възможност.

„Grafixoft“, „Интегрейт Микро-Електроникс България“ ЕООД, „Фесто Производство“ ЕООД.
Организатор: JobTiger.

Заместник-кметът на Габрово Невена Минева: „Прекрасно е, че в рамките само на една година форумът гостува на Габрово за втори път. Най-ценното, което можем да предоставим на младите хора, са възможностите, изборът и контактите. Съчетанието на всичко това прави Националните дни на кариерата в успешно събитие, полезно и устойчиво. Само преди дни завърши седмото издание на Лагера за иновации, който Община Габрово организира с Европейската комисия, където един от фокусите на работа беше „Младежкото предприемачество за дигитално бъдеще“. Правя връзка между двете събития, защото темите са близки и безспорно с изключително значение, защото провокират младите хора на Габрово да разгръщат своя потенциал, да отключат своя предприемачески дух и реализират своите цели.“

Професионална реализация и кариера

Бизнесът имаше интерес да срещне своите служители и стажанти, а студентите и специалистите - да открият своето работно място и чуят условията за професионално развитие в областта на информационните технологии, телекомуникациите и аутсорсинг индустрията. Тези неща бяха причина пред щандовете от 10 до 14 часа да има оживление.

Организатори на „Дни на кариерата: ИТ, Комуникации и Аутсорсинг“ Габрово`2022 бяха Кариерният център на Технически университет - Габрово и компанията за комплексни HR услуги за работодатели и търсещи работа в България JobTiger, която за първи път тази година предложи опция за пряк контакт с работодателите чрез директно споделяне на автобиографията с тях виртуално в специализирана платформа.

Дните на кариерата са вече доказана възможност за представяне на работодателите, като в 13-годишната си история форумът привлече и мултинационални компании в секторите информационни технологии, комуникации и аутсорсинг.

Секторите Машиностроене и Енергетика, както и приложението на информационните технологии, бяха представени от водещи компании, като: „Айгер Инженеринг“ ООД, „М+С Хидравлик“ АД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД.

Ценни напътствия за знанията и уменията, търсени на пазара, студентите получиха от JobTiger и Заплатомер.

Кариерното събитие`2022 за ИТ професионалистите

Станете част от Career Show Tech 2022 и бъдете един от над 2000 кандидати за работа, които на 29 и 30 ноември ще се свържат онлайн с ИТ работодатели в страната.

Срещата ще се проведе виртуално в модерна платформа, която позволява лични видео-срещи с компаниите-изложители. Шансът е всеки да открие свободни позиции за хора С и Без опит, както и информация за условията на работа в компаниите.

Освен лични видео-срещи, събитието има целодневна семинарна програма с лекции и дискусии в сферата на ИТ, високите технологии, кариерното развитие.

Специални гости ще са основателят на SoftUni Светлин Наков, CEO на Klint & GrowthSecrets Тейлър Раян, Максим Салников от Microsoft и др.

„Тази година отново отделяме специално внимание на ИТ сектора и нуждата от специалисти в него. Есенното издание на Career Show Tech предлага развитие в сферата на технологиите и това събира специалисти от цяла България и Европа. През последните години компаниите предлагат все по-добри условия на труд за работещите в сферата на високите технологии.

„Кандидатите имат възможност да бъдат част от добре развити екипи и да работят по международни проекти“, сподели Симона Харизанова, съосновател на Career Show.

На 15 ноември 2022 г. студенти от факултет „Машиностроене и уредостроене“ на ТУ-Габрово се срещнаха с представители на известната на международните пазари габровска марка „Подемкран“ АД - дългогодишен производител на телфери, кранове и кранови компоненти в Габрово.

Среща с работодатели

Студентите с интерес слушаха представителите на компанията, които представиха историята и дейността на дружеството, както и възможностите за професионална реализация и развитие в дружеството.

На студентите от специалностите „Компютърни технологии в машиностроенето“ и „Мехатроника“, „Подемкран“ АД предоставя възможност за заплащане на семестриални такси, осигурява стипендии и работно място в продължение минимум на 5 години след завършването на университета.

Седми лагер за иновации

На 19 октомври 2022 - Габрово отново стана столица на ИНОВАЦИИТЕ

Седмото издание на Лагер за иновации, организиран от Община Габрово, бе част от инициативата на Европейската комисия „Науката среща регионите“ #EUsci4Regio.

Тази година Лагерът за иновации премина под мотото „Устойчиви градове“ /Gabrovo Innovation Camp 2022 Resilient Cities/. Той се проведе по методология на Комитета на регионите на ЕС като инструмент за предприемаческия откривателски процес и социални иновации. Форматът му привлече вдъхновяващи участници от различни заинтересовани страни, които активно обсъждат, работят заедно и накрая представят идеи за конкретни проекти, повечето от които имат своето развитие и реализация.

Gabrovo Innovation Camp 2022 привлече интереса на повече от 100 ангажирани в процеса участници – представители на академичната общност, публичните власти, индустрията и неправителствения сектор. Сред тях бе и Технически университет – Габрово.

Инициативата се проведе в „Музея Дом на хумора и сатирата“, където, благодарение на подкрепата и с участието на представители на Европейския комитет на регионите и Генералната дирекция за изследвания и иновации на Европейската комисия, Лагерът бе комбиниран в началото със семинар на тема: „Разработване на системни иновации за устойчивост на градовете в контекста на Платформата за обмен на знания Knowledge Exchange Platform“.

Тази година Лагерът за иновации адресира четири предизвикателства, пред които е изправен и самият ЕС: Новият Европейски Баухаус като инструмент за редизайн на градовете; Мисия климатично неутрални и умни градове; Младжкото предприемачество в дигиталната ера; Между/регионални партньорства за силно предприемачество.

Таня Христова - кмет на Габрово

„Искаме да направим така, че нашият бизнес да бъде още – по-иновативен, да направим така, че нашата бизнес иновативна екосистема да привлича таланти и да направим така, че младите хора, учени, да избират Габрово и България. Младите са в центъра на нашите усилия.“

Имам честта и отговорността да бъда кмет на един от най-вдъхновяващите градове, град с голям принос за развитието на България и вярвам изпълнен с хора, които ще направят така, че амбициите на Европа да достигнат до всеки един от нас и да

направят възможното българските градове да станат достойни партньори на останалите в Европа.“

Тя подчерта още, че в центъра на всички наши активности и в която и да е подкрепа, трябва да бъде човекът. „Това е важното, което ще присъства в дискусиите, защото нашата мисия, освен всичко, е да бъдем приобщаващи и подкрепящи - всеки човек или място. Вярвам, че това са принципи, които ни обединяват и въпреки многото кризи ще открием своето вдъхновение и ще намерим идеята, която ще направи света по-красиво и добро място.“

Мария Падалски, фасилитатор на група „Младжко предприемачество в дигиталната сфера: „Нека младите в Габрово видят силата и стойността на по-малката общност, която може да работи заедно за развитието на нещо смислено и стойностно.“

По време на работата на групата стана дума, че Габрово има традиции в предприемачеството. Градът ни е известен с толкова първи неща и личности – индустриалци, дръзнали да бъдат първи в своята област,

че е трудно да се изброят. Усетихте ли жив този предприемчив дух?

Със сигурност усещам младежите живи и активни и най-хубавото, което ми направи впечатление е, че са ангажирани с процеса. Тук сме няколко дни и те от първия до последния ден участват много активно. Това, което считам, че до известна степен липсва на младите хора в момента, е глад за нещо ново и интересно, за това наистина да постигат нещо за себе си. Причините вероятно са много и комплексни. Може би доста неща им даваме наготово, но ми се иска да виждам любопитни млади хора към всичко, което се случва около тях – от тяхната улица, град - до света.

Седми лагер за иновации

Ректорът проф. Илия Железаров, като благодари за партньорството на ТУ – Габрово в Иновационния лагер, отговори на въпроса на фасилитатора на панела: „Как умните регионални стратегии се вписват в плановете за развитие на академичната общност и индустриалната иновационна екосистема на региона?“

Ръководството на Техническия университет оценява възможността си като ключов играч в развитието на интелигентната специализация на Габрово и на региона в областта на развитието на техниките, технологиите, научните достижения. Ще се върна назад във времето. Габрово е място, в което предприемаческият дух и новите идеи намират дом много отдавна. Има места, където виното става, на други – не става. Така е и в Габрово - предприемаческият дух намира много добра почва. Това ни е дало възможност, като преход на традициите да очертаем основните зони за развитие. И ако погледнем иновативната стратегия за интелигентна специализация на България до 2027 година това, което е било във фокуса ни на работа - мехатрониката, чистите технологии, информатиката - продължава да се развива. Това е част и от работата на учените в университета, от работата и на преподавателите, които обучават студентите.

Искам да ви покая утре в Технологичния парк, който смятам, е едно голямо достижение не само на университета, но и на цялата индустриална екосистема в т.ч. местната и регионалната власт.

Фокусът на работа на Технологичния парк не е просто самоцел, а е пряко свързан с бизнеса и като продължение на това участвахме заедно в един голям проект за европейски дигитален хъб - успяхме да достиг-

нем до едно много високо ниво и физическото място, в което ще се срещнат науката, бизнесът и образованието, ще бъде в едно ново пространство - споделено за студенти, докторанти, преподаватели и бизнес, и всички тези партньори, които идват по различни поводи и проекти в Габрово.

С това не свършват нашите амбиции. Продължението е до този Технологичен парк да изградим и иновативен парк – пространство, в което да могат да се настанят стартъпи, компании, които искат да проведат и да са свързани с нашата интелигентна специализация и ние да бъдем мястото, което ще осигури не само пространство, но и нужната понякога научна и технологична подкрепа. Защото разполагаме с отлична научна, изследователска и производствена инфраструктура, която би дала шанс на голяма част от тези иновативни компании да проведат. Всички тези наши усилия и стъпки доведоха до там, че преди няколко месеца, със съдействието на г-жа Габриел, бяхме включени в групата от тридесетината иновативни европейски университета - измежду 5 хиляди, което е гордост за нас и за целия регион.

Всички тези системни усилия не биха имали резултат в този вид,

ако те бяха затворени в една научно-образователна структура. Трябва да работим за това, университетите, научните организации, да бъдат все по-близо до реалния бизнес, до идеите на младите хора. Затова не случайно днес към работата на иновативния лагер проявиха интерес голям брой студенти. Ако успеем да реализираме всички тези наши усилия, това ще създаде едно невероятно приятно усещане за тези, които посещават Габрово да бъдат в технологичния му хълм. Една закачка, разбира се, във връзка с долините. Долината е някак нещо затворено. В случая ние говорим за технологичен хълм, защото всичко, което се случва при нас е на едно разкошно място, на един от високите хълмове на Габрово с изглед към Централния Балкан, което открива пред нас невероятни хоризонти не само като гледка, а и като възможности за работа.

Gabrovo Innovation Camp стартира през 2016 г. по идея на тогавашния президент на Република България г-н Росен Плевнелиев и председателя на Комитета на регионите в ЕС г-н Марку Маркула. Преишните издания са посветени на: Иновации в образованието, Индустрия 4.0, Младежко предприемачество, Социални иновации, Акселераторска програма за зелени стартиращи бизнеси и Хакатон за мобилни приложения.

Десислава Сутеева

„Доказателство за творческия потенциал и новаторството на градовете. Проектът на Габрово „Център за съвременно изкуство „Кристо и Жан Клод“ показва, че новият европейски Баухаус вече живее самостоятелен живот на местно ниво. Бихме искали да насърчим местните власти, бизнеса, университетите и гражданите в България да участват в обявяване ни покани за представяне на предложения. Със съвместния план с Комитета на регионите, се стремим да направим взаимодействия между програмите работещи. Ефективните синергии ще създадат критична маса от инвестиции за развитието на иновационна екосистема в подкрепа на бизнеса и носеща ползи за гражданите. Очакваме нови и вдъхновяващи проекти“ – каза Снежина Петрова, член на екипа на комисар Мария Габриел.

Кариера и знание

Технически университет – Габрово участва в „Панорама на образование“ - инициатива на Община Козлодуй

Щандът на Технически университет – Габрово предизвика най-голям интерес сред младите хора поради приложимостта на технологиите в ежедневието. Преподавателите от университета представиха най-новите постижения в технологиите пред ученици и гости на 14 ноември 2022.

Изложението показва и пет опитни постановки в областта на роботизирани задвижвания, управлявани с програмируеми логически контролери, оптична мрежа за интерактивни комуникационни услуги и автоматизиран стенд за пневматични задвижвания.

Два дни със „златния“ учител на България Теодосий Теодосиев – Тео в Националния музей на образованието

Преподаватели и студенти от Технически университет – Габрово и учители по физика от цялата страна (Пловдив, Благоевград, Велико Търново, Горна Оряховица, Бяла Слатина, с. Стара река, Сливен, Нова Загора, Червен бряг, Кричим, Стамболийски, с. Чавдар, с. Челопеч, Плачковци, Севлиево и Габрово, участваха в обучението: „Провеждане на наблюдения, експерименти и изследвания в часовете по физика и астрономия. Принципи на приложения в електротехниката“. Това стана в рамките на Национален център „Музейно училище“ – партньорска инициатива на Национален музей на образованието и Регионално управление на образованието - Габрово и стартиралото изпълнение на дейностите по Националната програма на МОН „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул „Културните институции като образователна среда“. Присъстващите имаха удоволствието техен лектор да бъде „златният“ учител на България Теодосий Теодосиев – Тео, от когото получиха ценни уроци.

В продължение на часове преподавателите и студентите наблюдаваха демонстрации на физични експерименти с използвани в ежедневието лазерни показалки (за обяснения не само на физични явления, но и на вредните въздействия на лъчението върху човека); дозиметър; радиометър на Крубс (в термодинамиката); глим лампа и доказателството, че човешкото тяло е проводник; прахосмукачка и топчета (при механиката на флуидите); кристални топки и телескоп (направата на телескоп); пирамиди и оптични влакна (в оптиката); метални сфери и вана с вода (механика на течностите) и на много други интересни опити. Чрез физичните демонстрации и решаването на експериментални задачи, придружени с мъдри разкази и библейски притчи, участниците разбраха къде е ключът за успеха: „Всеки сам трябва да отдели поне 20 хиляди (и повече) часа за нещото, с което иска да успее!“. „Чудеса не стават. Иска се извънредно много труд, усилия и повторения на опитите!“

Проект

Искусственият интелект – тема на международна конференция „ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND E-LEADERSHIP“ Пловдив`2022“

Технически университет – Габрово, заедно с лектори от Индия и Унгария и учени от Университета по хранителни технологии в Пловдив, Аграрния университет - Пловдив, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Технически университет - София - филиал Пловдив, Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ - гр. Долна Митрополия, Университета за национално и световно стопанство, Химикотехнологичия и металургичен университет, Института по информатика и иновативни технологии - Пловдив, участва в Четвъртата международна научна конференция „Искусствен интелект и Електронно лидерство“ - AIEL`2022.

Участваха и ученици от ПГ по информатика и компютърни науки „Акад. Благовест Сендов“.

Конференцията се проведе на 27 октомври 2022 г. в „Пловдив Тех Парк“ <https://optela.com/> в Ивент центъра „Махатма Ганди“. Организатори: Институтът по информатика и иновативни технологии <https://iiit.bg/>, „Пловдив Тех Парк“ АД <https://optela.com/> и Сдружение „НТС с ДНТ – Пловдив“.

Форумът събра специалисти, учени, преподаватели и докторанти, както и всички, които желаят да научат повече за развитието на искусствения интелект и принципите на е-лидерството.

В програмата на конференцията представителите на българската наука и бизнеса засегнаха интересни и актуални теми, свързани с приложението на искусствения интелект. Сред тематичните направления бяха искусственият интелект, електронното лидерство, дигитализацията, иновативните технологии и големи данни в икономиката, електронно обучение и др.

В рамките на IV-та международна конференция по искусствения интелект и електронно лидерство (AIEL 2022) се проведе специализиран научен семинар (Workshop), организиран от Пловдивския университет „П. Хилендарски“. Семинарът представи резултати по Проект №BG05M2OP001-1.002-0002 „Дигитализация на икономиката в среда на големи данни“ (ДИГД), финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Партньори по проект ДИГД са УНСС (координатор), Ико-

номически университет – Варна, Пловдивски университет „П. Хилендарски“, Русенски университет „А. Кънчев“, Технически университет – Габрово и Института по информационни и комуникационни технологии – БАН.

След като в началото на годината Пловдив се похвали, че на негова територия за първи път училище ще подготвя програмисти на искусствения интелект, в края на октомври в града под тепетата се проведе и четвъртата международна научна конференция „Artificial Intelligence and E-Leadership – 2022“.

Пленарните доклади бяха изнесени от Професор д-р Кольо Онков от Аграрен университет Пловдив на тема „Система, основана на знание в растителната защита – онтология, информационно моделиране и анализи, приложения“, Професор д-р Тарун Кумар Шарма, ръководител на катедра по компютърни науки в Shobhit University Gangoh, New Delhi, Индия изнесе доклад на тема „Етика в изследванията“. Проф. д.ик.н. Валентин Кисимов от УНСС – София беше с тема „Научни насоки за изграждане на център за компетентност „Дигитализация на икономиката в среда на големи данни“.

По традиция участниците получиха сертификати в края на форума, а докладите ще бъдат публикувани в списанието на Институтът по информатика и иновативни технологии [https://iiit.bg/JOURNAL_OF_INFORMATICS_AND_INNOVATIVE_TECHNOLOGIES \(JIIT\)](https://iiit.bg/JOURNAL_OF_INFORMATICS_AND_INNOVATIVE_TECHNOLOGIES_(JIIT)) <https://journal.iiit.bg/>.

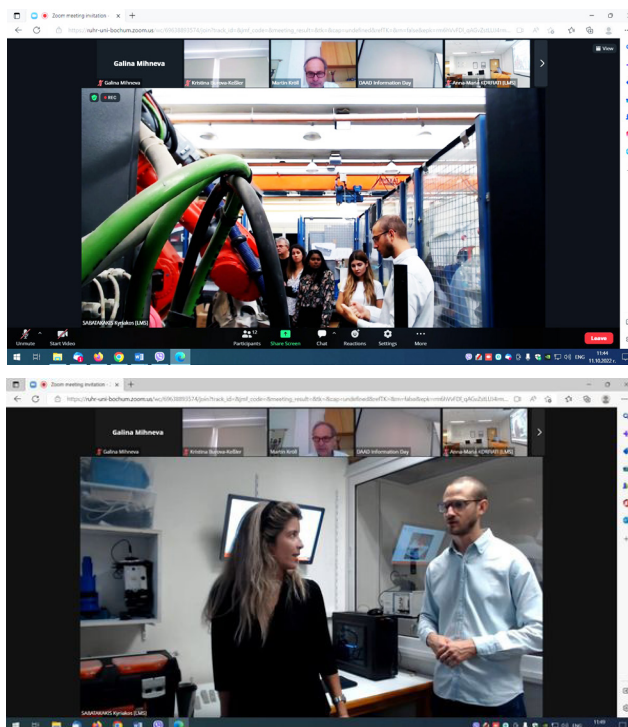

Инициативи

Бизнес и университети в посока Индустрия 4.0

Университетът в Патра, Гърция бе домакин на третия обучителен семинар на партньорите по проекта „Digital Coach“ в дните от 10 до 12 октомври 2022 г., който се проведе в хибриден формат. Представителите на българския партньор - Габровската търговско-промишлена палата и Технически университет – Габрово, участваха в работата на семинара онлайн. Бяха обсъждани резултатите от пилотното прилагане на ADAPTION метода за оценка нивото на цифровизация във фирми от България, Унгария, Гърция, както и ролята на учебните фабрики към университетите в тези страни, както и в Германия, за подпомагане на фирмите.

Институтът за трудово-правни науки към Рурския университет в Бохум (координатор на проекта) и учебната фабрика към него, са водещи в създаването на методология за прилагането на метода. По време на семинара се водиха оживени дискусии, които имат основна цел работата по проекта да бъде в максимална степен полезна на фирмите в епохата на Индустрия 4.0. Участниците имаха възможността да се запознаят с учебната фабрика на университета в Патра.

Председателят на Студентски съвет бе на посещение в Технически колеж - Ловеч

На 24 октомври 2022 година, денят, в който в Технически колеж – Ловеч се проведеха частични избори на студенти и докторанти за представители в Студентски съвет при Технически университет - Габрово за мандат 2021-2023 година, председателят на Студентски съвет инж. Веселина Стефанова посети колежа. За представител в Студентски съвет на ТУ – Габрово от Технически колеж - Ловеч бе избрана Иванета Петкова Макавейска от специалност „Компютърни системи и технологии“, втори курс.

Извън деловата част на визитата си инж. Веселина Стефанова се запозна с учебната база и с битовите условия на студентското общежитие към колежа.

Технически колеж - Ловеч е създаден през 1989 г. с решение на Министерски съвет и е основно звено в структурата на Технически университет - Габрово.

През 2012 година колежът получава институционална акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация. Той разполага с добре структурирана и обезпечена материална база – учебен корпус, лаборатории и компютърни зали, учебни работилници, библиотеки, столова и студентско общежитие.

В Технически колеж - Ловеч се провежда обучение на студенти за висше образование с образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ в две акредитирани професионални направления и пет специалности.

Инж. Веселина Стефанова

Габрово и габровци

Габрово и Перник изпревариха повечето български общини по икономическа активност

Най-висок коефициент на икономическа активност е регистриран в областите София (столица) - 78.6%, следвана плътно „по петите“ от Габрово - 73.5% и Перник - 72.1 на сто. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) относно социално-икономическите характеристики на населението към 7 септември 2021 г., базирани на Преброяване 2021.

Средните брутни заплати за София, Габрово и Перник, според данните към юни 2022 г., очаквано се различават драстично и единствено в София тя е над средната за страната - 1 710 лева. Не е изненада, че най-високо е заплащането в столицата - 2 352 лева. Драстично по-ниски са средните брутни заплати в Перник - 1 297 лева. А в Габрово средното месечно

възнаграждение преди данъци е 1 539 лева.

Според статистиката в страната живеят общо 2 835 000 икономически активни хора, които са на възраст между 15 и 64 навършени години.

Относителна мярка за степента на участие на населението в пазара на труда е именно коефициентът за икономическа активност. Той е изчислен като отношение на броя на икономически активните лица към населението във възрастовата група 15-64 навършени години. Общо за страната коефициентът на икономическа активност е 69.7% (70.8% за мъжете и 68.5% за жените).

Челната петица допълват Варна (71.8%) и Стара Загора (70.2%). Най-нисък е този показател в областите Кърджали - 54.1%, Силистра - 60.6%, и Сливен - 61.1%.

31.X.2022 Източник: НСИ автор: Александра Ангелова

Лесните уроци за материята и движението, за енергията и силата започват от Габрово 150 години от първия кабинет по физика и приносът на Иван Гюзелев

За него разказа фотодокументална изложба в Националния музей на образованието, посветена на първия учебен кабинет по физика създаден в Габровската гимназия. Тя проследява въвеждането на физиката като учебен предмет през 20-те години на XIX в., показва физични уреди, снимки, учебници, тетрадки на ученици от Радомир, Пловдив и Габрово от фонда на НМО. Тук се съхранява и първият български учебник по физика „Извод от физиката“ от 1849 г., съставен от Найден Геров. Авторът въвежда френската метрична система и създава първите физични понятия: „Във физиката, както и във всяка друга наука има да се употребяват някои особни речи. Ми нямахме тях на наш език, защото нямаме и сама науката. Някои от тези речи взех от руският език, защото ми ся видя, че идат добре и на български, а много измислих нови, колкото за сега, докле ся потвърдят някои от всеобщо употребление“.

Изложбата поставя акцент и върху Иван Гюзелев – учител в Главното мъжко училище в Габрово като създател на първия кабинет по физика в българските земи през 1872 г. Горещ привърженик на експеримента, Гюзелев въвежда

модерен метод в преподаването и включва учениците в представяне на физични опити и демонстрации.

Една от движимите културни ценности в богатата музейна колекция „Училищни уреди и апарати“ е телеграфният апарат, свързан не само с училищния, но и с обществено-политическия живот в Османската империя. След обявяване на Априлското въстание в Габрово Иван Гюзелев и други учители от гимназията са заловени и откарани в Търновския затвор. Освен в подстрекателство към бунт физикът е обвинен, че е използвал училищния телеграфен апарат, за да улавя тайните разпореждания на турското правителство и да ги предава на четата на Цанко Дюстабанов. Изложбата показва уреди и апарати от метеорологичната станция, която е една от първите в страната, създадена преди 135 години в двора на Държавната мъжка реална гимназия в Габрово (днес Национална Априловска гимназия).

Любка Тинчева

Дарение шаржове, карикатури и колажи на Васил Чакъргов – Чак получи Музеят на хумора и сатирата, който на 13 октомври ги показва в изложба

За трогателния жест директорът на ДХС Маргарита Доровска благодари на последниците на художника. Кураторът на изложбата д-р Ружа Маринска подчерта: „Принос към колекцията на Дома на хумора и сатирата ще бъде голямата поредица от шаржове на съвременни български писатели, актьори и други културни дейци от последните три десетилетия на XX век. Към родната галерия се прибавят и шаржовете на чужди художници, на знаменити световни писатели и музиканти, които не само впечатляват с качеството си, но отвеждат към интереса на Чак към света и хората.“

доц. Св. Панайотова

Васил Чакъргов (1934 г. – 2018 г.) е роден в село Багреници, община Кюстендил. Завършва Училищния институт в Дупница и работи като учител от 1957 г. до пенсионирането си през 1994 г.

На добър час! - на Споделеното пространство

Откриването на споделеното пространство в Технологичния парк на Технически университет - Габрово беше споделено от много гости

„И да успеем да превърнем това място на Габрово в иновативния фонд на България – пожела ректорът проф. Илия Железаров преди да срежат лентата на 20 октомври 2022 г. с кмета Таня Христова и инж. Веселина Стефанова, председател на Студентски съвет. - Да си пожелаем силите и възможностите да реализираме това в полза на всички, които живеят, работят и учат в този хубав град Габрово. Една от идеите ни е да направим пасивна къща, която да бъде инкубатор, в който да бъдат настанявани студентски фирми, тук да споделят пространството големи иновативни компании, за които подходящото място е Габрово. И с това да развиваме града. В сградата, станала вече известна като споделено пространство между студенти, бизнес, докторанти, преподаватели и всеки, който има нужда от знания и умения, от технологичен трансфер - е „Добре дошъл!“. Проф. Железаров заяви готовността на Техническия университет да разширява Технологичния парк.

В рамките на лагера на иновациите в Габрово участниците от предизвикателствата „Младежко предприемачество в дигиталната ера“ и „Между/регионални партньорства за силно предприемачество“ посетиха Технологичния парк на Технически университет – Габрово, където се запознаха с лабораториите, оборудването, изследванията на учените и плановите им в бъдеще. Те станаха част от официалното откриване на Центъра по предприемачество на Технически университет – Габрово – една напълно реновирана и с модерен вид сграда, също на територията на Технопарка. Тук студенти, млади хора с иновативни идеи и стартиращи компании ще получават ценни идеи за своето развитие или пък за стартиране на бизнес в обособените споделени пространства. Тук младите хора и бизнеса ще имат общ покрив, ще ползват, както научния потенциал на учените от университета, така и възможностите на съвременното оборудване“ - сподели визията за новата придобивка на ТУ – Габрово ректорът проф. Железаров. Той благодари на председателя на Студентски съвет Веселина Стефанова за всичко, което прави и ѝ пожела с нов устрем да направи така, че студентите да оживят новооткритата сграда.

„Убедена съм, че новото място ще бъде предпочитано от младите хора, тук да се срещат, за да обсъждат своите идеи и развиват своите иновации - каза Таня Христова. - Помня времето, когато разнасяхте папки, а технологичният парк беше само в нашите мисли. Ето че постоянството, което проявихте, доведе до очакваните резултати. Но на този високотехнологичен парк много ще му отива и едно място /б.а. летище/, където да могат да се приземяват малки самолети и от тях да слизат хора, които да направят така, че идеите и иновациите „родени“ на това място, да ги развиват и бъдат споделени с целия свят. Пожелавам го от сърце. Габрово го заслужава. Нашият приятел Георги Стоев нарече преди време Габрово – Иновативното сърце на България. Днес все по-добре виждам, че той е бил основателно прозорлив, като ние помагаме дефинираното от него да се изпълни със съдържание. Радвам се, че откриваме споделеното пространство във времето на Седмото издание на иновационния лагер в Габрово`2022, който се реализира с подкрепата на Европейската комисия, Комитета на регионите и много други партньори сред които е и Технически университет - Габрово.“

www.tugab.bg

"ИЗВЕСТНИК" се издава от Технически университет - Габрово

Редакционен съвет: доц. д-р Лиляна Русанова - зам.-ректор МСиво - председател,
доц. д-р инж. Станимир Йорданов - зам.-декан НИД и КП на факултет ЕЕ,
проф. дн инж. Галя Дунчева - зам.-декан НИД и КП на факултет МУ,
доц. д-р Светла Панайотова - зам.-декан НИД и КП на факултет "Стопански"

Главен редактор: Мариана Мандичева

Коректор: доц. д-р Светла Панайотова

Предпечат: Снежана Цанева

Печат: Университетско издателство "Васил Априлов" - Габрово